

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Iva Sojková: *Pekingský konsensus –*

rozvojová pomoc Čínské lidové republiky ve vybraných státech Afriky

Téma čínské rozvojové pomoci a v širším kontextu téma pronikání ČLR do Afriky je už několik let hojně diskutované, a to nejen v odborné literatuře. Často se však jednotlivé příspěvky v této diskusi zabývají spíše obecným pohledem a „ohromujícími“ statistickými údaji o rostoucím čínském vlivu v Africe, a tak hodnotím velice kladně, že Iva Sojková se ve své práci vydala poněkud odlišným směrem. Zaměřila se totiž na ČLR proklamovanou strategii rozvoje, tzv. *Pekingský konsensus*, a zkoumala, do jaké míry je tento koncept aplikován na tři konkrétní státy subsaharské Afriky – Ghanu, Libérii a Zambii. Výběr a uchopení tématu tak hodnotím jako inovativní a vhodné pro hlubší pochopení zkoumaného fenoménu, o jehož relevanci není myslím pochyb.

Iva Sojková si položila dvě základní výzkumné otázky. V první se zabývá tím, zda Čína uplatňuje při poskytování rozvojové pomoci vybraným státům principy svého vlastního rozvojového modelu – Pekingského konsensu, který má být založen na principu (1) win-win kooperace, (2) sociálního a (3) udržitelného rozvoje, (4) nevměšování se do vnitrostátních záležitostí a (5) stability. Tyto principy následně dosti podrobně a fundovaně zkoumá v rámci tří zkoumaných zemí.

Druhá výzkumná otázka se ptá, zda čínská rozvojová pomoc vede ke snižování chudoby a zlepšování životní, jak proklamují čínské oficiální dokumenty. To autorka ověřuje pomocí HDI zkoumaných zemí od r. 2000 do r. 2012 (což je autorkou jasně odůvodněný časový rámec práce). Zatímco k první výzkumné otázce a způsobu, jakým na ni autorka hledá odpověď, nemám výhrad, v případě té druhé jisté výhrady mám. Autorka zde totiž z pouhého porovnávání vývoje HDI v letech 2000–2012 nemůže zjistit, zda byla případná redukce chudoby způsobena právě pronikáním ČLR, nebo (také) zcela jinými faktory. Autorka to ostatně sama v závěru práce přiznává, ale velice stručně a bez hlubšího vysvětlení či komentáře.

Struktura práce je logická a nemám k ní žádných výhrad – autorka nejprve představuje vhodně zvolený teoretický rámec (teorie modernizace a teorie asijských hodnot), následně charakterizuje čínský rozvoj a staví jeho koncept (Pekingský konsensus) do protikladu s tím tradičním – „západním“ (Washingtonský konsensus). Poté stručně charakterizuje čínskou rozvojovou pomoc, kterou následovně dopodrobna zkoumá v rámci tří případových studií – Ghany, Libérie a Zambie. Výsledky pak shrnuje a diskutuje v závěru práce.

Ohledně formální stránky práce nemám žádných zásadních výhrad. První, teoretickou kapitolu bych snad jen označil číslovkou „1“, jelikož je opravdu první (úvod a závěr se nečíslijí) a do elektronické verze bych vložil přílohy, pokud na ně čtenáře navnadím jejich seznamem (s. 125). Snad by pak v úvodu zmizel nepřilíš estetický výkřik „Chyba! Záložka není definována“ (s. 8 dole). I když jsem si vědom, že do eVŠKP autorka přílohy nahrála. Po stylistické stránce se autorce místy zbytečně opakují stejná či příbuzná slova a souvětí nejsou vždy zrovna lehce čitelná. Zbytečně rušivým dojmem působí i odlišný font na stránkování, ale to je věru marginální.

Celkově hodnotím práci Ivy Sojkové velice kladně, jelikož vybrané a jistě relevantní téma uchopila zajímavým a smysluplným způsobem, kterým se dobrala k vlastním a velmi fundovaným závěrům ohledně čínské rozvojové spolupráce v subsaharské Africe. Jen pro ilustraci zmíněné fundovanosti autorčiných závěrů dodávám, že samotný seznam pramenů (zvláště pak novinových článků) činí nevídaných 22 stran. Práci na základě výše uvedeného rozhodně **doporučuji k obhajobě.**